

A bárka

Tolnay Imre kiállítása és installációja

Monostori Erőd, Komárom
2014. május 1–5.

„Lesz-e bárka, mely megtelik majd
minden égi és földi fénnel?
Visszatérnek-e a madarak
Csőrükben oxigénnel?”
(Mezei András)

Álmában bárkát látott a művész: kopottat, pusztulót. Az álombeli bárka nem szelt habokat, evezői nem csobbantak a vízben, ehelyett egy kietlen, pusztta tájon siklott nyögve, csikorogva, s a parti fővenyt kotorták, súrolták az evezők. Az álom materializálódott azután *A bárka* című installációban és a hét nagyméretű képben, amelyet a *Mediawave Nemzetközi Film és Zenei Fesztivál* keretei között megrendezett kiállításon mutattak be.

TOLNAY IMRE
Bárka, 2014, installáció, Monostori Erőd

A szimbolikáját tekintve gazdag háttérrel bíró *bárka* magányosan áll a kiállítóterben, deszkái kopottak, evezői elvesztek, ölében háló és halászok helyett kavics, homok, üres üvegek, kidobott könyvek, számítógépdarabok, száraz kenyér. Legyen az *Kháron* ladikja, az egyiptomi *Napisten* bárkája, *Szent Patrik* kőhajója, gazdája rég otthagya, kiszállt belőle – megérkezett talán –, s hogy valaha embert, netán emberhalászt szállított, ember lakta vidékekre vitt az útja, arról csak a benne maradt *leletek* tanúskodnak. A bárka itt célját, funkcióját veszve demitologizálódik. Anyagiságát hangsúlyozandó, a falakon függő képeken közeli részletek figyelhetők meg, amelyek a művész mintegy rázoomol a darabos, málló anyagra, a rusztikus, durva felületekre. A vízjármű ezeken látható, kiragadott részletei materiátanulmányok, amelyek magát a tárgyat veszik górcső alá: az itt az orra a kopott deszkázattal, amott a szakadozott oldala, s lám, a belseje is foszlik, korhad már.

Az ember alapvetően a szárazföldön érzi otthon magát. Bejárja, felfedezi azt, majd eljut a „széléig”, ahol víz állja útját. Ekkor felébred benne az olt-hatatlan vágy, hogy legyőzze a vizet, hogy kipróbálja, meddig tart a végtelennek látszó tenger. A bárka fontos, valóságos eszköz, amely embert, tárgyat, árut szállít. A víz fenséges, félelmetes, ismeretlen és vonzó, s az út maga csodákkal kecsegtet. *Úton lenni* – Tolnay korábbi soroza-taiban is szívesen járja körül a toposzt, bár mindig a már megtett útszakaszra hátra-hátranézve, hiszen kietlen „*kijelölt helyein*” az életnek csak

TOLNAY IMRE
Bárka, 2014, installáció, Monostori Erőd

nyomait látjuk, magát az élőlényt soha – kerék- és lábnyomok, út széle, hóhorizont, kerítés, ottfelejtett létra. Voltunk ott, majd továbbhaladtunk, s már másutt vagyunk. Az ember már a jövőben, a nyoma még a jelenben, a múlt hűlő helyeként. A bárkával Tolnay folytatja e korábban megkezdett vizsgálódását, sőt már nem csak utal rá, de konkretizálja az utazás-, az út-, tágabb értelemben az életút-tematikát, és hasonlóan a korábbi munkáihoz, az (élet)útból a magunk mögött hagyott szakasz érdekl.

Nemrég Fabrizio Plessi csónakjait láttuk Ludwig Múzeum-beli kiállításán,¹ amelyeket egy mallorcai halászfaluban akartak megsemmisíteni környezetvédelmi okokból, s amelyeket az olasz művész alulról világított meg látványos, nagyszabású installációjában. Plessi bárkái a fejük tetején állnak, öblükkel lefelé, vagyis az „alsó vizek” felé fordulnak, s megvilágításuk révén sejtelmes ragyogásban vonulnak ki a használatból, mintegy megdicsőülve mindeközben. Tolnay bárkája ezzel szemben rendeltetésszerűen, fenekével lefelé helyezkedik el a fövényen, mintha várakozna még, hátha eléri a dagály, ami ismét vízre dobja utoljára, s talán közben még egy szivárvány is feltűnik majd az égen, összekötve a „felső vizeket” és a bárkát egy nagy kört zárva be a hajó ívével, így állítva helyre a rendet, mítosszá változtatva vissza a tárgyat. Nincs sok idő, az anyag pusztul.

¹ A kiállítás-megnyitón az atmoszféra megteremtéséhez MIZSEI ZOLTÁN az alkalomra komponált zenéje járult hozzá, melyhez a hang-effekteket a helyszínen vették fel korábban.

¹ *Liquid Labyrinth*. Fabrizio Plessi kiállítása. Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum, 2014. január 31 – április 13.

inside express ▶

Fiatalképzőművészek
Stúdiója
Egyesület

studio.c3.hu

—030

HORVÁTH CSABA ÁRPÁD

Átadás, 2014

installáció

**ÁTADÁS 2014, installáció, videó és hang loop archív felvételekből összevágva, melyek közül ez utóbbiban a következő szöveg ismétlődik:
„Átveszem ezt a szobrot, de átveszem a szobrot képviselő gondolatot is, örök időkre, megőrzésre.”**

A Gömbös Gyula emlékművet 1944-ben, a Marót nevű illegális kommunista csoport robbantotta fel. A szobor egykori helyén emléket állítva a robbantásnak, annak egy darabjából készített emlékkő áll. A történelmi hűséghez hozzátartozik, hogy a jelenlegi emlékkő már csak replika, az eredetit rongálás miatt egyszer már cserélték.

HORVÁTH CSABA ÁRPÁD

Megnevezhetetlen | ZDENKO HUZJAN
festőművész kiállítása

Budapest Galéria, 1036 Lajos utca 158.
2014. június 23 – augusztus 24.

Nyitva tartás: hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

www.budapestgaleria.hu

